

po telefonu ni potrebno sestavljati pisnega naročila.

Peti člen govori o izdaji dovoljenja za uporabo arhivskega gradiva, ki velja samo za tekoče in naslednje leto. Pri naročilu (Nemei uporabljajo izraz predlog za uporabo) mora biti naveden namen za uporabo arhivskega gradiva. Ta se prepove, če:

1. bi bili ogroženi interesi ZRN ali ene od dežel,
2. bi bilo to v nasprotju z zaščito osebnih podatkov,
3. bi bila ogrožena prvotna ureditev gradiva,
4. še ni potekel tridesetletni rok od nastanka ali drugače določeni rok uporabe. Uporaba originalov ni dovoljena, če je mogoče uporabiti že objavljena dela ali reprodukcije. Če je gradivo v konservaciji, restavraciji ali v postopku urejanja in popisovanja, tudi ni dostopno za uporabnike. V pravilniku ni določen rok, v koliko časa mora uporabnik dobiti naročeno gradivo. Če gradivo ni dostopno, si mora uporabnik od ustvarjalca sam priskrbeti dovoljenje za uporabo.

Arhiv skrbi, da se gradivo ne uporablja, dokler so v veljavi mejne letnice uporabe. Omejitve so tudi pri izdajanju podatkov o medicinskih raziskavah.

Šesti člen govori o skrajšanju in podaljšanju mejnih letnic uporabe arhivskega gradiva. Uporabnik mora dobiti dovoljenje za uporabo od osebe, ki bi bila z uporabo lahko oškodovana. O podaljšanju ali skrajšanju mejnih letnic uporabe arhivskega gradiva določa Generalna direkcija državnih arhivov Bavorske. Ta mora dobiti privolitve ustvarjalca gradiva ali njegovega pravnega naslednika (to velja za gradivo, ki je v državni lasti).

V sedmem členu je opisana uporaba arhivskega gradiva v državnih arhivih. Uporaba je vpogled v pripomočke za uporabo arhivskega gradiva, v arhivsko gradivo in reprodukcije. Na uporabnikove želje se lahko odgovori pisno ali ustno. Ustna ali pisna pojasnila se lahko omejijo na kratek povzetek ali osnovne podatke o arhivskem gradivu. Za uporabo posebnih tehničnih pripomočkov pri uporabi (pisalni stroj, diktafon, računalnik...) je potrebno pridobiti posebno dovoljenje.

Osmi člen govori o reprodukcijah arhivskega gradiva. Te izdeluje državni arhiv ali za to pristojni urad. Gradivo se lahko objavi ali dodatno kopira samo z dovoljenjem pristojnega arhiva. Pri objavljanju reprodukcij je potrebno navesti signature, ki jih ima arhivsko gradivo.

Deveti člen govori o izposoji arhivskega gradiva. Praviloma se arhivsko gradivo ne izdaja iz arhiva. To se naredi samo v izrednih primerih, zlasti, kadar je gradivo potrebno za poslovne namene pri uradih oz. za razstave; za neuradne namene pa samo preko glavnih uradov upravnih arhivov, ki se morajo obvezati, da bo arhivsko gradivo pod nadzorstvom, da ne bodo izdelovali reprodukcij, če to ni posebej dovoljeno ter da bodo vrnili gradivo do datuma, ki je bil vnaprej dogovorjen. Če se ne da doseči pravega namena z reprodukcijami, se lahko gradivo izda iz arhiva, vendar pod pogojem, da je bilo zavarovano in zaščiteno pred poškodbami ali uničenjem.

V pravilniku je tudi posebej določeno, da je po-

trebno od vsake objave, ki je bila izdelana z uporabo arhivskega gradiva, dati izvod publikacije arhivu. Tej publikaciji pa se lahko arhiv v posameznih primerih tudi odpove.

Enajsti člen govori o pristojbinah, ki jih morajo plačevati uporabniki arhivu. V pravilniku je zapisano, da se bodo ko bo ta pričel veljati, povečale tudi pristojbine. Te plačujejo uporabniki arhivskega gradiva in tisti, ki zaprosijo arhiv za določene podatke. V pravilniku so objavljene tudi tarife, ki jih zaračunavajo glede na zahtevnost podatkov, ki jih želi imeti uporabnik. Pristojbine za izdelavo reprodukcij so v arhivu višje od običajnih.

Iz tega je razvidno, da poizkušajo tudi na ta način zaščititi arhivsko gradivo.

Pravne osnove o razmejitvi arhivskega gradiva v obstoječi zakonodaji

Jovan Popović

I. UVOD

Vprašanje glede razmejitve arhivskega gradiva je zelo zapleteno. Zato je to posvetovanje v glavnem posvečeno proučevanju te problematike, ki je bistvenega pomena za arhive. Vprašanje bo na posvetovanju obravnavano z več stališč. Moja naloga bi bila, da vprašanje glede razmejitve arhivskega gradiva obravnavam s stališča njegove pravne podlage v veljavni zakonodaji v SFRJ.

Izraz razmejitev do nedavna ni bil pravni izraz. Ni ga niti v pravnem leksikonu niti v pravnem slovarju. Prav tako izraza razmejitev arhivskega gradiva ni niti v slovarju arhivskega izrazoslovja Jugoslavije. Začel se je uporabljati v novejši arhivski zakonodaji.

Če bi želeli natančneje določiti izraz razmejitev arhivskega gradiva, bi s pravnega stališča to pomenilo določitev dejstva, da mora določen arhivski dokument (arhivsko gradivo) pripasti določenemu pristojnemu arhivu ali drugemu subjektu, da bi z njim razpolagal v mejah, določenih z zakonom. Z arhivskega stališča bi bila ta definicija nekoliko drugačna.

V vseh zakonih s področja arhivske dejavnosti v SFRJ se arhivsko gradivo obravnava kot dobrina splošnega pomena, torej se z njimi tudi urejajo vprašanja v zvezi s pristojnostjo glede lastnine arhivskega gradiva ter številna druga vprašanja s tega področja. Arhivsko gradivo smejo torej hraniti samo subjekti, ki so zanj pristojni po zakonu. To pa pomeni, da mora subjekt, ki ima določeno arhivsko gradivo, za katero ni pristojen, to gradivo zaradi razmejitve oddati tistemu subjektu, ki je zanj po zakonu pristojen.

Tudi nekateri drugi predpisi namreč delno urejajo določena vprašanja v zvezi s definicijo arhivskih dokumentov. To so zlasti zakonski predpisi s področja knjižnične in muzejske dejavnost.

Obravnavali bomo vprašanje glede pravnih podlag za razmejitev arhivskega gradiva v veljavni zakonodaji v Socialistični federativni republiki Jugoslaviji po odnosih subjektov pri razmejitvi, in sicer:

- razmejitev med arhivskimi institucijami;
- razmejitev med arhivskimi in knjižničnimi institucijami in
- razmejitev med arhivskimi in muzejskimi institucijami.

II. PRAVNE PODLAGE ZA RAZMEJITEV MED ARHIVSKIMI INSTITUCIJAMI V ARHIVSKI ZAKONODAJI V SFRJ

Predvsem moramo poudariti, da imajo, kadar gre za pristojnosti oziroma kompetentnosti nad arhivskim gradivom, osrednje mesto in vlogo arhivske institucije - arhivi. To izhaja iz vseh zakonskih predpisov, ki urejajo arhivsko dejavnost v SFRJ. Zato je treba najprej obravnavati pravne podlage pristojnosti arhivov glede arhivskega gradiva, ki izhajajo iz zakonskih predpisov v SFRJ in na kakšen način bodo preučene podlage za razmejitev med arhivskimi in vsemi drugimi institucijami, vsekakor pa za razmejitev med samimi arhivskimi institucijami.

1. Na ravni federacije

Na ravni federacije je pristojnost glede arhivskega gradiva urejana z zakonom o arhivskem gradivu federacije (Uradni list SFRJ, št. 11/86). Institucije, po tem zakonu pristojne za arhivsko gradivo federacije so: Arhiv Jugoslavije, ZKJ, Zvezni sekretariat za zunanje zadeve, Zvezni sekretariat za notranje zadeve, Zvezni sekretariat za ljudsko obrambo in Spominski center Josip Broz Tito.

Arhiv Jugoslavije kot samostojna zvezna organizacija v federaciji je pristojen za arhivsko gradivo, ki nastane pri delu zveznih organov (Skupščina SFRJ, Predsedstvo SFRJ, Zvezni izvršni svet, zvezni upravni organi in zvezne organizacije, ustavno in zvezno sodišče, zvezno javno tožilstvo, Zvezno javno pravobranilstvo, Narodna banka Jugoslavije, Služba družbenega knjigovodstva Jugoslavije, Gospodarska zbornica Jugoslavije idr.), družbenopolitičnih organizacij v federaciji, ustanov, ki opravljajo dela, pomembna za uresničevanje funkcij federacije, skupnosti, ustanovljenih z zveznim zakonom, ter družbenih organizacij in društev ter njihovih zvez in samoupravnih organizacij in skupnosti, ki jim je z zveznim zakonom zaupano opravljanje javnih pooblastil. Arhiv je pristojen tudi za arhivsko gradivo, nastalo pri delu centralnih političnih organov narodnoosvobodilnega gibanja, organov oblasti in uprave ter političnih in drugih organizacij Jugoslavije iz časa NOV. Arhiv je pristojen tudi za arhivsko gradivo Kraljevine SHS oziroma Kraljevine Jugoslavije, nastalo pri delu njihovih centralnih državnih organov in ustanov, centralnih organov političnih strank, drugih organizacij ter strokovnih in drugih združenj.

Zveza komunistov Jugoslavije, Zvezni sekretariat za zunanje zadeve in Zvezni sekretariat za notranje zadeve opravljajo dela v zvezi z varstvom arhivskega gradiva po ustreznih organizacijskih eno-

tah in so pristojni za arhivsko gradivo, nastalo pri njihovem delu.

Spominski center Josip Broz Tito je pristojen za arhivsko gradivo - arhiv Josipa Broza Tita.

Arhiv oboroženih sil, ki je organizacijski del ZSLO, je pristojen za arhivsko gradivo, nastalo pri delu ZSLO in oboroženih sil SFRJ. Ta arhiv je pristojen tudi za arhivsko gradivo enot narodnoosvobodilne vojske in partizanskih odredov Jugoslavije oziroma JLA in vojaško arhivsko gradivo okupatorjev in njihovih sodelavcev iz II. svetovne vojne, ter za arhivsko gradivo vojske Srbije, Kraljevine SHS oziroma Kraljevine Jugoslavije.

Zakon o arhivskem gradivu federacije ureja tudi vprašanje glede razmejitve arhivskega gradiva, in sicer med subjekti, ki varujejo arhivsko gradivo na ravni federacije, ter med temi subjekti in drugimi arhivskimi ustanovami v SFRJ in določa rok za razmejitev.

2. SR Bosna in Hercegovina

V SR Bosni in Hercegovini je pristojnost glede arhivskega gradiva urejena z zakonom o arhivski dejavnosti (Službeni list SR BiH, 21/87). Po tem zakonu so za arhivsko gradivo SR Bosne in Hercegovine pristojni občinski in medobčinski arhivi ter Arhiv Bosne in Hercegovine.

Zakon ni natančno določil pristojnosti glede prevzemanja arhivskega gradiva tako teritorialno kot tudi dejansko (teritorialna in krajevna pristojnost). Zakonodajalec je verjetno mislil, da je s formulacijo arhivskega in registraturnega gradiva ter z imeni arhivov mišljena pristojnost glede arhivskega gradiva določenih ustvarjalcev, kar je vsekakor pomanjkljivost zakona. To pomeni, da so občinski in medobčinski arhivi pristojni za prevzem arhivskega gradiva, nastalega pri delu družbenopolitičnih skupnosti in družbenopolitičnih organizacij ter njihovih organov, organizacij združenega dela, drugih samoupravnih organizacij in skupnosti, družbenih organizacij in civilnih pravnih oseb, ki so bili ustanovljeni in delujejo na ozemlju posamezne občine ali več občin, za katere je bil arhiv ustanovljen. Arhiv Bosne in Hercegovine je pristojen za arhivsko gradivo navedenih subjektov, ki so bili ustanovljeni za vso republiko (republiški organi in organizacije). Zakon določa, da republiški organi za ljudsko obrambo, notranje zadeve in Zvezo komunistov opravljajo dela v zvezi z varstvom arhivskega gradiva po svojih organizacijskih enotah in so pristojni za arhivsko gradivo, nastalo pri njihovem delu. Po zakonu je treba arhivsko gradivo, nastalo pred 15. majem 1945, izročiti pristojnemu arhivu, vendar pa ni natančno določeno kateremu.

Zakon o arhivski dejavnosti SR Bosne in Hercegovine nima nobene določbe, ki govori o razmejitvi arhivskega gradiva.

3. SR Črna gora

V SR Črni gori je pristojnost glede arhivskega gradiva urejena z zakonom o arhivski dejavnosti (Službeni list SR Črne gore, 11/78). Po tem zakonu so za arhivsko gradivo SR Črne gore pristojni arhivi, ustanovljeni za ozemlje ene ali več občin, Arhiv Črne gore in Zgodovinski arhiv v Kotorju.

V zakonu je predpisano, da so občinski in medobčinski arhivi pristojni za arhivsko gradivo, ki je pomembno za območje, na katerem opravlja arhiv svojo dejavnost. Formulacija pristojnosti vsekakor ni popolna, saj ne določa natančno pristojnosti arhivov. Verjetno tudi tokrat zakonodajalec domneva, da je to očitno iz formulacije arhivskega gradiva, ki je navedena v zakonu, kar vsekakor ni dobro.

Zakon predpisuje, da je Arhiv Črne gore pristojen za arhivsko gradivo, nastalo pri delu republiških organov, organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij, organov in skupnosti, do katerih ima republika pravico in dolžnost ustanovitelja oziroma, ki so bili ustanovljeni za ozemlje republike, ter družbenopolitičnih organizacij in drugih organizacij in civilnih pravnih oseb, pomembnih za republiko.

Zgodovinski arhiv v Kotorju je pristojen za arhivsko gradivo, ki se nanaša na dogodke iz družbenopolitičnega, gospodarskega in kulturnega življenja iz preteklosti z območja Boke Kotorske, in je zgodovinskega in znanstvenega pomena, ter za gradivo iz drugih krajev naše države, ki je nastalo in se ohranilo na tem območju do konca leta 1918.

V zakonu je določeno, da republiški organi za ljudsko obrambo, notranje zadeve in ZK varujejo arhivsko gradivo po svojih organizacijskih enotah in so pristojni za arhivsko gradivo, nastalo pri njihovem delu.

Zakon nima nobene določbe, ki se nanaša na razmejitve arhivskega gradiva.

4. SR Hrvatska

V SR Hrvatski je pristojnost glede arhivskega gradiva urejena z zakonom o varstvu arhivskega gradiva in arhivih (Narodne novine SRH, št. 25/78). Po zakonu so za arhivsko gradivo pristojni arhivi za območje ene ali več občin (regionalni arhivi) ter Arhiv Hrvatske.

Zakon je določil pristojnost Arhiva Hrvatske v celoti, za regionalne arhive pa je določil, da so pristojni za vse drugo arhivsko gradivo, nastalo na območju, za katero so bili arhivi ustanovljeni. Arhiv Hrvatske je pristojen za arhivsko gradivo, nastalo pri delu organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti, družbenopolitičnih skupnosti in njihovih organov, drugih državnih organov, družbenopolitičnih in drugih družbenih organizacij in njihovih organov ter civilnih pravnih oseb, ki opravljajo dejavnost po vsem, ali večjem delu ozemlja Hrvatske, oziroma, ki je pomembna za republiko.

Kadar gre za pristojnosti glede arhivskega gradiva, nastalega pri delu ZKH, republiškega organa za ljudsko obrambo in za notranje zadeve, predvideva zakon enako rešitev kot v SR Bosni in Hercegovini in SR Črni gori.

Po zakonu je treba arhivsko gradivo, nastalo pred 15. majem 1945, izročiti pristojnemu arhivu, vendar pa ni določeno kateremu.

Tudi ta zakon nima določb o razmejitvi arhivskega gradiva.

5. SR Makedonija

V SR Makedoniji je varstvo arhivskega gradiva

urejeno z zakonom o arhivski dejavnosti (Službeni vesnik na SR Makedonija, 47/73). Po zakonu so za arhivsko gradivo v SR Makedoniji pristojni arhivi za eno ali več občin in Arhiv Makedonije.

Vprašanje glede pristojnosti v zvezi z arhivskim gradivom v tem zakonu ni rešeno niti v celoti niti natančno. Iz formulacije arhivskega in registraturnega gradiva se ne vidijo subjekti, katerih gradivo se varuje, da bi lahko iz tega posredno izvedli pristojnost določenih arhivskih institucij (izgleda, da je arhivsko gradivo, ki se varuje tisto, ki je pomembno za zgodovino makedonskega naroda, narodnosti in etničnih skupin, ki živijo v SR Makedoniji ter za druga znanstvena področja, kulturo, splošne in druge družbene potrebe, ki je nastalo med delom ustvarjalca gradiva). Izjema je arhivsko gradivo, nastalo pri delu Makedonske akademije znanosti, za katero je pristojna akademija. Prav tako je določeno, da lahko občinski in republiški organi, organizacije združenega dela in družbenopolitične organizacije ustanovijo arhivske oddelke, katerih pristojnost se nanaša na arhivsko gradivo, nastalo pri delu teh organov in organizacij.

Zakon nima določb o razmejitvi.

6. SR Slovenija

V SR Sloveniji je pristojnost glede arhivskega gradiva urejena z zakonom o naravni in kulturni dediščini (Uradni list SRS, I/81). Po tem zakonu so za arhivsko gradivo v SR Sloveniji pristojni arhivi za eno ali več občin ter Arhiv SR Slovenije.

Po zakonu je arhiv za eno ali več občin pristojen za arhivsko gradivo, ki je nastalo oziroma nastaja pri organih, organizacijah in skupnostih, ki so imele oziroma imajo sedež na območju arhiva, razen, kadar gre za arhivsko gradivo, za katero je pristojen Arhiv SR Slovenije. Občinski upravni organ, pristojen za kulturo, določi na predlog arhiva tiste družbene pravne osebe in društva, katerih arhivsko gradivo bo v skladu z zakonom prevzemal arhiv.

Arhiv SR Slovenije je pristojen za arhivsko gradivo republiških organov in skupnosti; državnih in avtonomnih organov, ki so imeli sedež na območju SR Slovenije in so bili v vseh državnopravnih ureditvah organi na stopnji pokrajine oziroma organi na sorodni ali višji stopnji; organov družbenopolitičnih in drugih organizacij, ki so po svojih pravilih delovali na področju Slovenije ali nekdanjih pokrajin; delovnih in drugih organizacij in skupnosti, ki so opravljale ali opravljajo pomembnejše naloge v kulturnem razvoju; centralnih organov združenj ali zvez združenj, ki so praviloma ali dejansko opravljali oziroma opravljajo pomembnejše naloge v kulturnem razvoju.

Arhiv SR Slovenije varuje svoje filmsko gradivo, ki je nastalo oziroma nastaja na območju SR Slovenije, in arhivsko gradivo RTV Ljubljana.

Republiški upravni organ, pristojen za kulturo, določi na predlog arhiva SR Slovenije tiste družbene pravne osebe in društva, katerih arhivsko gradivo bo v skladu z zakonom prevzel Arhiv SR Slovenije.

Republiški organi za LO, za notranje zadeve in ZK republike lahko odločijo, da samostojno opravljajo pristojnost nad arhivskim gradivom, ki na-

staja pri njihovem delu.

Zakon nima določb o razmejitvi arhivskega gradiva.

7. SR Srbija

V SR Srbiji je pristojnost glede arhivskega gradiva urejena z zakonom o varstvu kulturnih dobrin (Službeni glasnik SRS, 28/77, 34/81 in 51/85). Po tem zakonu so za arhivsko gradivo v SR Srbiji pristojni arhivi, vendar pa ni določeno kateri. Upravni organi, pristojni za LO, notranje zadeve in Zvezo komunistov, so pristojni za svoje gradivo, če ne odločijo, da ga v celoti ali delno izročijo pristojnemu arhivu. Iz formulacije arhivskega gradiva je videti, katero arhivsko gradivo varujejo arhivi, vendar pa zakon ni izrecno določil pristojnosti med posameznimi arhivi, razen za Arhiv Srbije, za katerega je določeno, da je pristojen za arhivsko gradivo, nastalo pri delu republiških in drugih državnih organov, organizacij združenega dela in drugih organizacij, do katerih ima republika pravico in dolžnost ustanovitelja, ter družbenopolitičnih organizacij in drugih družbenih organizacij in združenj, ustanovljenih za območje republike, ter prejšnjih državnih organov in organizacij, ki so obstajale na ozemlju republike.

V tej republiki je arhivski svet leta 1968 izdal navodilo o razmejitvi pristojnosti med arhivskimi ustanovami nad arhivskim gradivom. Lahko bi rekli, da to navodilo ni bistveno vplivalo na rešitev problema glede razmejitve arhivskega gradiva v SR Srbiji. Z izdajo zakona o varstvu arhivskega gradiva v SR Srbiji je prenehala pravna podlaga za obstoj tega navodila.

Zakon nima posebnih določb o razmejitvi arhivskega gradiva.

8. SAP Kosovo

V SAP Kosovo je pristojnost glede arhivskega gradiva urejana z zakonom o arhivskem gradivu in arhivski službi (Službeni list SAP Kosovo, 27/76). Po tem zakonu so za arhivsko gradivo pristojni arhivi za eno ali več občin in Arhiv Kosova (zadeve, pomembne za SAP Kosovo opravlja Arhiv Kosova).

V zvezi z razmejitvijo pristojnosti za arhivsko gradivo med arhivi v SAP Kosovo je stanje enako kot v SR Bosni in Hercegovini, o čemer je bilo govora, ko smo obravnavali vprašanje v zvezi z zakonom o arhivski dejavnosti te republike.

V zvezi z arhivskim gradivom, nastalim pri delu pokrajinskih organov za LO in organov za notranje zadeve ter organizacije ZK, zakon določa, da je tudi za to gradivo pristojen Arhiv Kosova, vendar morajo ti subjekti gradivo izročiti arhivu nekoliko pozneje kot pri gradivu drugih subjektov v pokrajini.

Tudi ta zakon nima posebnih določb o razmejitvi.

9. SAP Vojvodina

V SAP Vojvodini je pristojnost glede arhivskega gradiva urejana z zakonom o arhivskem gradivu in arhivih (Službeni list SAPV, 1/85). Po tem zakonu so v SAP Vojvodini za arhivsko gradivo pristojni

arhivi za eno ali več občin in Arhiv Vojvodine.

Arhiv Vojvodine je pristojen za arhivsko gradivo, nastalo pri delu organov Socialistične avtonomne pokrajine Vojvodine, organizacij združenega dela, ki opravljajo dejavnost skupnega pomena za delavce in druge delovne ljudi, narode in narodnosti v pokrajini; organizacij združenega dela, do katerih izpolnjuje pravice in dolžnosti ustanovitelja pokrajina; pokrajinskih organov družbenopolitičnih organizacij, samoupravnih interesnih skupnosti, ustanovljenih za ozemlje pokrajine, ter civilnih pravnih oseb, za katere izvršni svet Skupščine SAP Vojvodine določi, da je njihova dejavnost skupnega pomena za delavce in druge delovne ljudi, narode in narodnosti v pokrajini.

Arhivi za ozemlje ene ali več občin so pristojni za arhivsko gradivo imetnikov arhivskega gradiva s sedežem oziroma prebivališčem na tem ozemlju, razen arhivskega gradiva, ki ga varuje Arhiv Vojvodine.

Posamezni organi, organizacije in skupnosti lahko ustanovijo arhivske oddelke, pristojne za arhivsko gradivo, nastalo pri delu teh organov in organizacij.

Tudi ta zakon nima posebnih določb o razmejitvi.

10. Ugotovitve

Pri obravnavi arhivske zakonodaje v SFRJ, ki ureja pristojnost arhivov, s tem pa tudi podlage za razmejitve arhivskega gradiva med arhivskimi institucijami, bi lahko ugotovili naslednje:

1) Samo zakon o arhivskem gradivu federacije je natančneje uredil pristojnost arhivov, drugih arhivov in arhivskih oddelkov v federaciji ter v zvezi s tem tudi vprašanja, povezana z razmejitvijo arhivskega gradiva tako znotraj arhivskih institucij v federaciji kot tudi z drugimi arhivskimi institucijami. Drugo vprašanje pa je, kako se to v praksi izvaja, o čemer bomo govorili v drugih referatih na tem posvetovanju.

2) Noben zakon, ki ureja arhivsko dejavnost v republikah in pokrajinah, ni v celoti uredil pristojnosti arhiva. Noben teh zakonov ne vsebuje določb o razmejitvi arhivskega gradiva med arhivi znotraj republik in pokrajin. Pristojnost arhivov glede arhivskega gradiva je delno urejena samo z zakoni posameznih republik in pokrajin (SR Črna gora, SR Slovenija, SAP Vojvodina). Nekateri zakoni pa celo sploh ne govorijo o pristojnosti arhivov (SR Bosna in Hercegovina in SAP Kosovo).

3) Nekateri zakoni celo ne določajo vrste arhivskih institucij, čeprav z njimi pozneje določajo pristojnost, odvisno od teritorialne oziroma dejanske pristojnosti.

4) Na tem področju imamo zaradi slabe pravne podlage za razmejitve arhivskega gradiva med gradivi veliko zmedo in celo slabe odnose med arhivskimi institucijami.

5) Poseben problem je razmejitve arhivskega gradiva med arhivi različnih republik in pokrajin. To vprašanje ni rešeno z nobenim zakonskim predpisom. Poskus Zveze arhivskih delavcev Jugoslavije je iz leta 1975, da se ta problem vsaj delno reši s podpisom samoupravnega sporazuma, s katerim bi

določili obveznosti in način razmejitve arhivskega gradiva med arhivi v federaciji, arhivi v republikah in arhivi v pokrajinah (vzajemno in medsebojno), ni uspel, ker ga določeni arhivi niso podpisali. Do sedaj ni bilo niti poskusov, da se normativno uredi medsebojna razmejitev arhivskega gradiva med vsemi arhivi v SFRJ.

III. PRAVNE PODLAGE ZA RAZMEJITEV ARHIVSKEGA GRADIVA MED ARHIVSKIMI IN KNJIŽNIČNIMI INSTITUCIJAMI V ZAKONODAJI, KI UREJA KNJIŽNIČNO IN ARHIVSKO DEJAVNOST V SFRJ

Rekli smo že, da zakonski predpisi o knjižnični dejavnosti urejajo tudi določena vprašanja v zvezi s pristojnostjo nad arhivskim gradivom.

1. Na ravni federacije

Na ravni federacije ni predpisov o knjižnični dejavnosti. V zvezi s tem torej ni vprašljiva razmejitev arhivskega gradiva med arhivi in knjižnicami v federaciji.

Poudariti je treba tudi, da je zakonodajno urejanje vprašanj s področja knjižničarstva v pristojnosti republik in pokrajin.

2. SR Bosna in Hercegovina

Knjižničarsko dejavnost v SR Bosni in Hercegovini ureja zakon o knjižničarski dejavnosti (Službeni list SR BiH, 26/86).

Po tem zakonu se knjižnice ukvarjajo z zbiranjem knjižničnega gradiva, med katero sodijo: knjige, brošure, revije, časopisi, separati, disertacije, katalogi, prospekti, plakati, tiskani letaki, kartografske publikacije, standardi, patenti, glasbena dela, reprodukcije likovnih del, razglednice, koledarji, fotografije, mikrofilmi, diamikrokartice, gramofonske plošče, tonske kasete, videokasete, magnetofonski in magnetni trakovi, rokopisi ter drugo gradivo, namenjeno knjižnični dejavnosti.

V zakonu o arhivski dejavnosti SR Bosne in Hercegovine je arhivsko gradivo formulirano takole: arhivsko gradivo obsega izvorno in reproducirano (pisano, risano, tiskano, fotografirano, posneto, fonografirano ali na drug način zabeleženo) dokumentarno gradivo trajne vrednosti in pomena za zgodovino in druga znanstvena področja, za kulturo nasploh ter za druge družbene potrebe, ki je nastalo pri delu političnih skupnosti ter družbenopolitičnih organizacij in njihovih organov, organizacij združenega dela, drugih samoupravnih organizacij in skupnosti, družbenih organizacij, civilnih pravnih in fizičnih oseb.

Ker je očitno, da v zakonski formulaciji knjižničnega in arhivskega gradiva ni narejena razlika in da je mogoče posamično knjižnično gradivo obravnavati hkrati tudi kot arhivsko gradivo, je v zakonu o knjižnični dejavnosti določeno, da se knjižnično gradivo, ki je hkrati arhivsko gradivo, hrani v knjižnicah po predpisih o arhivskem gradivu.

3. Črna gora

Knjižnično dejavnost v SR Črni gori ureja zakon o knjižnični dejavnosti (Službeni list SR Črne gore, 13/77).

Po tem zakonu se knjižnice ukvarjajo z zbiranjem knjižničnega gradiva, med katero sodijo: knjige, brošure, revije, časopisi, spisi, glasbena dela, reprodukcije umetniških slik, risbe, plakati, zemljevidi, načrti naseljenih mest, gramofonske plošče, reprografska gradivo, oglasi in druga dela, ki se razmnožujejo s tiskanjem ali na podoben način.

V zakonu o arhivski dejavnosti v SR Črni gori je arhivsko gradivo formulirano takole: arhivsko gradivo obsega celotno izvorno in reproducirano (pisano, tiskano, risano, fotografirano, fonografirano, posneto) ali kako drugače zabeleženo dokumentarno gradivo družbenega, znanstvenega in kulturnega pomena, nastalo pri delu državnih organov, organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij, organov in skupnosti, družbenopolitičnih organizacij, civilnih pravnih in fizičnih oseb ne glede na čas in kraj nastanka.

Zakon o knjižnični dejavnosti ne omenja knjižničnega gradiva, ki je tudi arhivsko gradivo, čeprav se iz analize omenjene formulacije vidi, da tudi tu ni narejena razlika, tako da je lahko gradivo istočasno knjižnično in arhivsko.

4. SR Hrvatska

V SR Hrvatski ureja knjižnično dejavnost zakon o knjižnični dejavnosti in knjižnicah (Narodne novine SRH, 25/73).

Po tem zakonu se knjižnice ukvarjajo z zbiranjem knjižničnega gradiva, med katero sodijo: knjige in drugo knjižnično gradivo (tiskane in drugače razmnožene publikacije, rokopisi, avdiovizualno gradivo ipd.).

V zakonu o varstvu arhivskega gradiva in arhivih SR Hrvatske je arhivsko gradivo formulirano takole: arhivsko gradivo je celotno izvorno in reproducirano (pisano, risano, fotografirano, tiskano, posneto in drugače zabeleženo) dokumentarno gradivo, ki je pomembno za zgodovino in druga znanstvena področja, za kulturo nasploh ter za druge družbene potrebe, nastalo pa je pri delu organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti, družbenopolitičnih skupnosti in njihovih organov, drugih državnih organov, družbenopolitičnih in drugih družbenih organizacij in njihovih organov, civilnih pravnih oseb, družin in posameznikov ne glede na njihove naslove in ne glede na čas in mesto kjer so nastali ali nastajajo.

Tudi v zakonu SR Hrvatske knjižnično in arhivsko gradivo nista popolnoma razmejana.

5. SR Makedonija

V SR Makedoniji ureja knjižnično dejavnost zakon o knjižnični dejavnosti (Službeni vesnik SRM, 25/84).

Po tem zakonu se knjižnice ukvarjajo z zbiranjem knjižničnega gradiva, med katero sodijo: vse oblike tiskanega ali drugače razmnoženega gradiva (knjige, brošure, revije, spisi, doktorske in magisterske disertacije, znanstveno-raziskovalni in raziskovalni projekti, gradiva znanstvenega in kulturnega pomena, rokopisi, elaborati, katalogi, prospekti, plakati, letaki, programi, kartografska in notna gradiva, separati, standardi, patenti, reprodukcije, likovna dela, razglednice, koledarji, foto-

grafije, gramofonske plošče, tonske in video kasete, magnetofonski in magnetni trakovi, diski, diskete, mikrofilmi, mikrofiši ipd.)

V zakonu o arhivski dejavnosti v SR Makedoniji je arhivsko gradivo formulirano takole: arhivsko gradivo je celotno izvorno in reproducirano dokumentarno gradivo - pisano, tiskano, risano, fotografirano, posneto, fonografirano ali drugače zabeleženo, ki je nastalo pri delu avtorja arhivskega gradiva, in je pomembno za zgodovino makedonskega naroda, narodnosti in etničnih skupin, ki živijo v SR Makedoniji, ter za druga znanstvena področja, za kulturo nasploh ter za druge družbene potrebe.

Tudi v tem zakonu knjižnično in arhivsko gradivo nista popolnoma razmejena.

6. SR Slovenija

Knjižnično dejavnost v SR Sloveniji ureja zakon o knjižničarstvu (Uradni list SRS, 27/82).

Po tem zakonu se knjižnice ukvarjajo z zbiranjem knjižničnega gradiva, med katero sodijo: knjige, brošure, revije, disertacije, katalogi, prospekti, plakati, letaki, časopisi, kartografske publikacije, separati, standardi, patenti, reprodukcije likovnih del, razglednice, koledarji, fotografije, mikrofilmi, diamikrokartice, muzikalije, gramofonske plošče, tonske kasete, videokasete, magnetofonski in magnetni trakovi, rokopisi idr.

V zakonu o naravnih in kulturni dediščini SR Slovenije je arhivsko gradivo formulirano takole: arhivsko gradivo je izvorno in reproducirano (pisano, risano, tiskano, fotografirano, posneto, fonografirano ali drugače zapisano) dokumentirano gradivo, ki je trajnega pomena za znanost in kulturo ne glede na to kdaj, kje in pri kom je nastalo.

Tudi v zakonu SR Slovenije knjižnično in arhivsko gradivo nista popolnoma razmejena.

7. SR Srbija

V SR Srbiji ureja knjižnično dejavnost zakon o knjižnični dejavnosti (Službeni glasnik SRS, 47/77).

Po tem zakonu se knjižnice ukvarjajo z zbiranjem knjižničnega gradiva, med katero sodijo: knjige, revije in časopisi, spisi glasbenih del, reprodukcije umetniških slik in risb, kartografske publikacije, načrti naselij, fonodokumenti, reprografske gradivo, plakati, oglasi, fotodokumenti in druga dela, ki so razmnožena s tiskanjem ali drugače, ter rokopisi in gradivo, shranjeno v pomnilnikih.

V zakonu o varstvu kulturnih dobrin SR Srbije je arhivsko gradivo formulirano takole: arhivsko gradivo je pisano, risano, tiskano, fotografirano ali na drug način zabeleženo izvorno in reproducirano dokumentarno gradivo posebnega pomena za zgodovino in kulturo ter druge družbene potrebe, ki je nastalo pri delu državnih organov in organizacij, družbenopolitičnih organizacij in skupnosti ter njihovih organov, organizacij združenega dela in drugih organizacij, civilnih pravnih oseb in posameznikov ne glede na to, kdaj in kje je nastalo in ali je shranjeno v organizacijah za njihovo varstvo ali zunaj njih.

Tudi v zakonu SR Srbije knjižnično in arhivsko gradivo nista popolnoma razmejena.

8. SAP Vojvodina

Knjižnično dejavnost v SAP Vojvodini ureja zakon o knjižničarstvu, civilnih pravnih oseb in posameznikov ne glede na to, kdaj in kje je nastalo in ali je shranjeno v organizacijah za njihovo varstvo ali zunaj njih.

Tudi v zakonu SR Srbije knjižnično in arhivsko gradivo nista popolnoma razmejena.

8. SAP Vojvodina

Knjižnično dejavnost v SAP Vojvodini ureja zakon o knjižnični dejavnosti in knjižnicah (Službeni list SAP Vojvodine, 10/74).

Po tem zakonu se knjižnice ukvarjajo z zbiranjem knjižničnega gradiva, med katero sodijo: knjige, brošure, revije, posebni odtisi, besedila na mikrofilmih, časopisi, zemljevidi, atlasi, globusi, glasbene izdaje, gramofonske plošče, katalogi, programi, razglednice, plakati, tabele, grafikoni, razmnožena grafika, obrabei in drugo ter tiskano ali z drugo tehniko razmnoženo gradivo, rokopisi ter knjige v rokopisu, ne glede na to ali so za prodajo in razpečevanje.

V zakonu o arhivskem gradivu in arhivih SAP Vojvodine je arhivsko gradivo formulirano takole: arhivsko gradivo je izvorno in reproducirano (pisano, risano, tiskano, fotografirano, mikrofilmirano, posneto, fonografirano, stenografirano ali drugače zabeleženo) dokumentarno gradivo, nastalo pri delu organov družbenopolitične skupnosti, organov družbene skupnosti, drugih državnih organov in organov krajevne skupnosti, organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti, družbenopolitičnih organizacij in drugih družbenih organizacij (v nadaljnjem besedilu: organi, organizacije in skupnosti), civilnih pravnih oseb, delovnih ljudi in občanov, ki je zaradi svoje znanstvene, kulturne ali zgodovinske vrednosti posebnega pomena za delavce in druge delovne ljudi, narode in narodnosti v pokrajini.

Tudi v zakonu SAP Vojvodine knjižnično in arhivsko gradivo nista popolnoma razmejena.

V zakonu o knjižnični dejavnosti in knjižnicah SAP Vojvodine je prav tako kot v SR Bosni in Hercegovini določeno, da se knjižnično gradivo, ki je arhivsko gradivo, ureja in hrani po predpisih o arhivskem gradivu.

9. SAP Kosovo

V SAP Kosovu ureja knjižnično dejavnost zakon o knjižnični dejavnosti in knjižnicah (Službeni list SAP Kosovo, 24/78).

Vse kar je rečeno za SAP Vojvodino, se nanaša tudi na stanje v SAP Kosovu.

10. Ugotovitve

Pri obravnavi primerjalnega pregleda zakonskega določanja pojmov knjižničnega in arhivskega gradiva v SFRJ je treba, ko gre za pravno podlago, o razmejitvi arhivskega gradiva in razmejitvi med arhivi in knjižnicami, navesti naslednje:

1) Noben zakon ni v celoti razmejil pojmov knjižničnega in arhivskega gradiva. Nasprotno, lahko bi rekli, da so si zakonske formulacije teh pojmov podobne, včasih pa so celo enake.

2) Zaradi takšnega stanja pri natančni uporabi zakona o večini primerov ni mogoče reči ali gre za knjižnično gradivo ali za arhivsko, v številnih primerih pa pomeni določeno gradivo in eno in drugo.

3) Ko govorimo o razmejitvi arhivskega gradiva med arhivi in knjižnicami, tako stanje pogosto nezagotavlja pravne podlage za razmejitve.

4) Kot vemo, doslej v SFRJ ni bilo storjeno kar koli glede normativno pravnega urejanja razmejitve arhivskega gradiva med arhivi in knjižnicami niti v okviru republik in pokrajin niti v okviru SFRJ.

5) Načeloma pripada arhivsko gradivo arhivom, knjige, brošure, revije in drugo knjižnično gradivo pa knjižnicam, problematični pa so mejni primeri.

IV. PRAVNA PODLAGA ZA RAZMEJITEV ARHIVSKEGA GRADIVA MED ARHIVSKIMI IN MUZEJSKIMI INSTITUCIJAMI V ZAKONODAJI, KI UREJA MUZEJSKO DEJAVNOST

Rečeno je že, da zakonski predpisi o muzejski dejavnosti urejajo tudi določena vprašanja v zvezi s pristojnostjo nad določenim arhivskim gradivom.

1. Na ravni federacije

Muzejsko dejavnost na ravni federacije opravlja-ta sedaj Spominski center Josip Broz Tito in Muzej revolucije narodov in narodnosti Jugoslavije.

Po zakonu o Spominskem centru Josip Broz Tito (Uradni list SFRJ, št. 69/82) ta institucija poleg muzejskih predmetov zbira tudi dokumente o življenju in delu Josipa Broza Tita.

Po zakonu o Muzeju revolucije narodov in narodnosti Jugoslavije (Uradni list SFRJ, št. 39/74) zbira ta muzej poleg predmetov tudi dokumente iz zgodovine delavskega gibanja Jugoslavije, narodno-osvobodilne vojne in revolucije ter graditve socialistične samoupravne družbe.

Iz formulacije arhivskega gradiva, ki se zbira in hrani v arhivih in arhivskih oddelkih v federaciji, po zakonu o arhivskem gradivu federacije, izhaja, da lahko v obeh navedenih muzejskih institucijah v federaciji najdemo tudi arhivsko gradivo, saj to omogočajo zakoni o teh institucijah.

2. SR Bosna in Hercegovina

Muzejsko dejavnost v SR Bosni in Hercegovini ureja zakon o muzejski dejavnosti (Službeni list SR BiH, št. 6/76).

Po tem zakonu se muzeji ukvarjajo z zbiranjem muzejskega gradiva, med katero sodijo: izvorna dela in umetniški izdelki, izdelki uporabne umetnosti, obrtni izdelki, izdelki domače obrti, predmeti in dokumenti, povezani z zgodovinskimi dogodki, z življenjem in običaji narodov in osebnosti od prazgodovine do danes, predmeti iz narave, s področja kulture in izobraževanja.

Dokumenti v zvezi z zgodovinskimi dogodki, ki so tudi muzejsko gradivo, so po zakonu o arhivski dejavnosti v Bosni in Hercegovini vsekakor lahko tudi arhivsko gradivo, in sicer na podlagi formulacije arhivskega gradiva iz tega zakona.

3. SR Črna gora

Muzejsko dejavnost v SR Črni gori ureja zakon o muzejski dejavnosti (Službeni list SR Črne gore, št. 26/77).

Po tem zakonu se muzeji ukvarjajo z zbiranjem muzejskega gradiva, med katerega sodijo izvorna dela s področja umetnosti, uporabne umetnosti, obrti, domače obrti, predmeti in dokumenti, povezani z življenjem in običaji narodov, z zgodovinskimi dogodki in pojavi, pomembnimi osebnostmi, predmeti iz narave in s področja tehnike, ki se uporabljajo za razvoj kulture, znanosti in izobraževanja.

To, kar je za SR Bosno in Hercegovino rečeno glede muzejskega in arhivskega gradiva, velja v celoti tudi za SR Črno goro. V zakonu o knjižnični dejavnosti Črne gore je omenjeno tudi arhivsko gradivo, ki je muzejsko gradivo.

4. SR Hrvatska

Muzejsko dejavnost v SR Hrvatski ureja zakon o muzejski dejavnosti (Narodne novine SRH, št. 12/77).

Po tem zakonu se muzeji ukvarjajo z zbiranjem muzejskega gradiva in strokovne dokumentacije o njem med katero sodijo premične kulturne dobrine. V zakonu ni razčlenjeno, kaj je premična kulturna dobrina.

5. SR Makedonija

Muzejsko dejavnost v SR Makedoniji ureja zakon o muzejski dejavnosti v SR Makedoniji (Službeni vestnik SRM, št. 25/79).

Zakon predpisuje, da se muzeji, ukvarjajo z zbiranjem muzejskega gradiva, med katero sodijo premični predmeti in dokumenti arheološke, zgodovinske, sociološke, etnološke, naravoslovne, umetniške, tehnične in druge vrednosti.

Glede odnosa med muzejskim in arhivskim gradivom velja enako, kot je rečeno za SR Bosno in Hercegovino.

6. SR Slovenija

Muzejsko dejavnost v SR Sloveniji ureja zakon o naravni in kulturni dediščini (isti, ki ureja tudi arhivsko dejavnost).

Po tem zakonu se muzeji ukvarjajo z zbiranjem premičnih spomenikov in znamenitosti zgodovinskega, arheološkega, umetniškega, etnološkega, antropološkega in naravoslovnega pomena, ki dokumentirajo zgodovinske dogodke v Sloveniji.

7. SR Srbija

V SR Srbiji ureja muzejsko dejavnost zakon o varstvu kulturnih dobrin (isti, ki ureja tudi arhivsko dejavnost).

Po tem zakonu se muzeji ukvarjajo z zbiranjem premičnih kulturnih dobrin, med katere sodijo umetniška dela in zgodovinski predmeti, filmsko gradivo, stare redke knjige idr.

8. SAP Vojvodina

V SAP Vojvodini ureja muzejsko dejavnost zakon o muzejski dejavnosti in muzejih (Službeni list SAP Vojvodine, št. 10/74).

Po tem zakonu se muzeji ukvarjajo z zbiranjem muzejskega gradiva, med katero sodijo premični predmeti in dokumentacijsko gradivo, ki je pomembno za seznanjanje z zgodovinskim, kulturnim, umetniškim, gospodarskim, tehničnim in drugim družbenim razvojem ter za spoznavanje narave in naravnih pojavov.

Glede odnosa med muzejskim in arhivskim gradivom velja enako, kot je rečeno za SR Bosno in Heregovino.

9. SAP Kosovo

V SAP Kosovo ureja muzejsko dejavnost zakon o muzejski dejavnosti in muzejih (Službeni list SAP Kosovo, št. 37/77).

V SAP Kosovo je stanje podobno kot v SAP Vojvodini.

10. Ugotovitve

Pri obravnavi pregleda stanja v formulacijah muzejskega gradiva v zakonih s tega področja v SFRJ, da bi ugotovili pravno podlago za razmejitve arhivskega gradiva med arhivi in muzeji, so ugotovitve glede vsega identične z ugotovitvami glede razmejitve med arhivi in knjižnicami.

V. SKLEPNE UGOTOVITVE IN PREDLOGI

Na podlagi vsega navedenega lahko sklepamo, da v veljavni zakonodaji SFRJ ni popolne pravne podlage za razmejitve arhivskega gradiva. Videli smo, da so si zakonske formulacije arhivskega, knjižničnega in muzejskega gradiva podobne, včasih pa tudi enake, zato je težko napraviti natančno zakonsko mejo med temi pojmi. Zato imamo v SFRJ zelo neurejeno stanje glede razmejitve, da o prevzemanju arhivskega gradiva tako med samimi arhivi kot med arhivi in drugimi institucijami, ki se ukvarjajo z zbiranjem in varstvom kulturnih dobrin (knjižnice, muzeji), sploh ne govorimo.

O tej problematiki smo govorili na posvetovanjih. Na njih so o njej v glavnem govorili z arhivističnega stališča oziroma s stališča knjižnic in muzejev. Pravni problematiki v zvezi z razmejitvijo je bila posvečena manjša pozornost. Zato je to prvi poskus, da se problem razmejitve obravnava tudi s tega stališča.

V decentraliziranem pravnem sistemu v SFRJ na področju varstva kulturnih dobrin je problematično, kako ustrezneje urediti pravno podlago za razmejitve arhivskega gradiva, najprej, ko gre za odnose subjektov v vsaki posamezni republiki in pokrajini, nato pa tudi, ko gre za odnose subjektov v SFRJ (arhivi, knjižnice, muzeji).

V zvezi s to zapleteno snovjo je težko predlagati določene konkretne rešitve. Odločili smo se za edini predlog, ki bi po našem mnenju lahko sprožil reševanje problematike. Predlagamo, da se v sodelovanju z Zvezo arhivskih delavcev Jugoslavije, Zvezo knjižničnih delavcev in Zvezo muzejskih delavcev Jugoslavije ustanovi delovna skupina, ki bi jo sestavljali pravniki, arhivisti, knjižničarji in muzeologi. Delovna skupina bi morala sistematsko preučiti problematiko razmejitve arhivskega gradiva med arhivi, knjižnicami in muzeji in izdelati

model in predlog za rešitev tako razmejitve v samih republikah in pokrajinah kot razmejitve v okviru SFRJ (rešitve, ki bi jih bilo mogoče vključiti v republiške in pokrajinske zakone iz arhivske, knjižnične in muzejske dejavnosti, ter predlog normativne rešitve za SFRJ).

Za razmejitve arhivskega gradiva med arhivi tako v republikah in pokrajinah kot med arhivi v SFRJ bi bila delovna skupina ustanovljena v okviru Zveze arhivskih delavcev Jugoslavije in bi imela enake naloge kot prej omenjena delovna skupina.

Po našem mnenju je treba pri zakonskem urejanju razmejitve upoštevati naslednji načeli:

- Arhivsko gradivo je treba prevzemati, hraniti, urejati in uporabljati v arhivih. V zakonih o arhivski dejavnosti je treba v celoti urediti vprašanje dejanske in teritorialne pristojnosti arhivov, tako da bi arhiv hranil izključno arhivsko gradivo, ki mu pripada;

- V zakonih je treba določiti, katero arhivsko gradivo in v katerih primerih se lahko hrani v muzejih in knjižnicah ter natančno določiti, da morajo ti subjekti, kadar gre za tako arhivsko gradivo, uporabljati predpise, ki se nanašajo na varstvo arhivskega gradiva, s pooblastilom pristojnega arhiva pa morajo imeti vpogled nad uporabo teh predpisov.

VIRI IN LITERATURA:

Arhivska dejavnost

- Zakon o arhivskem gradivu federacije, Uradni list SFRJ, št. 11/86.-

- Zakon o organizaciji in delovnem področju zveznih upravnih organov in zveznih organizacij, Uradni list SFRJ, št. 22/78.-

- Zakon o Spominskem centru Josip Broz Tito, Uradni list SFRJ, št. 69/82 in 69/85.-

- Zakon o arhivski dejavnosti, Službeni list SR BiH, št. 21/87.-

- Zakon o arhivski dejavnosti, Službeni list SR Črne gore, št. 11/78.-

- Zakon o varstvu arhivskega gradiva in arhivih, Narodne novine SR Hrvatske, št. 25/78.-

- Zakon o arhivski dejavnosti, Službeni vesnik na SR Makedonija, št. 47/73 in 42/76.-

- Zakon o naravni in kulturni dediščini, Uradni list SR Slovenije, št. 1/81.-

- Zakon o varstvu kulturnih dobrin, Službeni glasnik SR Srbije, št. 28/77, 24/85 in 51/85.-

- Zakon o arhivskem gradivu in arhivski službi, Službeni list SAPturni dediščini, Uradni list SR Slovenije, št. 1/81.-

- Zakon o varstvu kulturnih dobrin, Službeni glasnik SR Srbije, št. 28/77, 24/85 in 51/85.-

- Zakon o arhivskem gradivu in arhivski službi, Službeni list SAP Kosovo, št. 35/76.-

- Zakon o arhivu Kosova, Službeni list SAP Kosovo, št. 47/78.-

- Zakon o arhivskem gradivu in arhivih, Službeni list SAP Vojvodine, št. 1/81.-

- Sporazum o razmejitvi arhivskega gradiva med republiškimi, pokrajinskimi in zveznimi arhivi, Arhivist 1975, str. 152-155.

Knjižnična dejavnost

- Zakon o knjižnični dejavnosti, Službeni list SR BiH, št. 26/86.-

- Zakon o knjižnični dejavnosti, Službeni list SR Črne gore, št. 16/77.-

- Zakon o knjižnični dejavnosti in knjižnicah, Narodne novine SR Hrvatske, št. 25/73.-
- Zakon o knjižnični dejavnosti, Službeni vesnik na SR Makedonija, št. 35/84.-
- Zakon o naravni in kulturni dediščini, Uradni list SR Slovenije, št. 1/81.-
- Zakon o knjižničarstvu, Uradni list SR Slovenije, št. 27/82.-
- Zakon o varstvu kulturnih dobrin, Službeni glasnik SR Srbije, št. 47/77, 24/85 in 51/85.-
- Zakon o knjižnični dejavnosti in knjižnicah, Službeni list SAP Kosovo, št. 24/78.-
- Zakon o knjižnični dejavnosti in knjižnicah, Službeni list SAP Vojvodine, št. 10/74 in 26/76.

Muzejska dejavnost

- Zakon o Muzeju revolucije narodov in narodnosti Ju-

goslavije, Uradni list SFRJ, št. 39/74.-

- Zakon o muzejski dejavnosti, Službeni list SR BiH, št. 6/76.-
- Zakon o muzejski dejavnosti, Službeni list SR Črne gore, št. 25/77.
- Zakon o muzejski dejavnosti, Narodne novine SR Hrvatske, št. 12/77.
- Zakon o muzejski dejavnosti, Službeni vesnik na SR Makedonija, št. 25/79 in 51/88.-
- Zakon o naravni in kulturni dediščini, Uradni list SR Slovenije, št. 1/81.-
- Zakon o varstvu kulturnih dobrin, Službeni glasnik SR Srbije, št. 47/77, 24/85, in 51/85.-
- Zakon o muzejskih dejavnostih in muzejih, Službeni list SAP Kosovo, št. 37/77.-
- Zakon o muzejski dejavnosti in muzejih, Službeni list SAP Vojvodine, št. 28/81.